

PROGRAMACIÓN DEPARTAMENTO DE ECONOMÍA

IES AGRA DE RAÍCES (CEE)

2022-2023

Introdución e contextualización

Contextualización

Composición do Departamento

Reparto de horarios

Material do Departamento

Libro de texto

Programación por niveis

Introdución

Contribución as competencias clave

Concreción de obxectivos

Relación de criterios de avaliación/estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais en 4º ESO

Relación de criterios de avaliación/estándares de aprendizaxe avaliáveis da materia que forman parte dos perfís competenciais en 2º BACH

Estándares imprescindibles

Metoloxía

Aspectos xerais

Estratexias metodolóxicas

Secuenciación habitual do traballo de clase

Materiais e recursos didácticos

Avaliación

Deseño da avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados

Organización de procedementos para acreditar coñecementos previos

Procedemento de avaliación

Instrumentos de avaliación

Criterios de cualificación

Atención de recuperación e reforzo

Aclaración sobre aspectos importantes da avaliación

Probas de recuperación

Plan de traballo para recuperación de materias pendentes

Outras avaliacións

Avaliación do proceso de ensino e práctica docente

Avaliación da programación didáctica

Mecanismos de revisión

Mecanismo de avaliación e modificación da programación didáctica

Medidas de atención a diversidade

Programación de educación en valores: temas transversais

Accións de contribución ao Proxecto lector

Actividades complementarias e extraescolares

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

CONTEXTUALIZACIÓN

Esta programación de Economía será impartida, durante o curso académico 2022-23, no IES Agra de Raíces de Cee. Vila tradicionalmente vencellada á industria conserveira e pesqueira.

Hoxe en día é o centro comarcal de negocios, foco atraente de investimento e traballadores cualificados, sendo un dos poucos concellos do país que gaña poboación.

O nivel socioeconómico do noso alumnado pódese considerar medio- baixo. Desde o punto de vista sociolingüístico son maioritariamente galego falantes.

A maior parte dos alumnos/as proceden de familias estruturadas, de corte tradicional: pai - nai e un, dous ou tres fillos.

Neste centro público conviven alumnos de todas as parroquias do concello de Cee e tamén de concellos limítrofes como; Dumbría, Carnota, Muxía ou Corcubión.

O número total oscila segundo os cursos entre 350-400 alumnos/as, practicamente todos de nacionalidade española, aínda que nos últimos anos empezan a incorporarse algúns de outras comunidades autónomas, debido a volta de seus pais de emigrar anos atrás, sen que o número pase a ser significativo.

En xeral, o noso alumnado non é conflitivo e os pais teñen altas expectativas e preocupación pola formación dos fillos e o futuro. Son habituais as actividades extraescolares tales como os estudos musicais no Conservatorio, de idiomas ou deportivas, incluídas as de competición.

COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO

O departamento de economía está composto por:

César Pérez Rama (Xefe de departamento) e Alejandro Sanmartín Fernández do Departamento de Educación Física.

REPARTO DE HORARIOS

MATERIA	HORAS SEMANAIS	GRUPOS	IMPARTE
Economía 4ºESO	3	1	César Pérez Rama
Iniciativa emprendedora 4ºESO	3	1	Alejandro Sanmartín Fernández
Economía da empresa 2º Bacharelato	4	1	César Pérez Rama
Fundamentos de administración e xestión 2ºBacharelato	3	1	César Pérez Rama

MATERIAL DO DEPARTAMENTO

Contamos cun despacho propio. O material propio consiste nun ordenador e un pequeno fondo de libros de texto, libros do profesor e libros de exercicios (algúns deles en formato dixital) enviados en calidade de mostra polas editoriais, con motivadas sucesivas reformas, ao longo dos últimos anos.

LIBROS DE TEXTO

O departamento asume a elaboración de soporte textual en todos os niveis educativos e recomenda manuais que se recollen máis adiante nesta programación, así como certos recursos disponibles en internet de interese para o alumnado e que, en cada caso, foron curados previamente polo profesor da materia en cuestión.

Entre os recursos online destaca o blog especializado “econosublime”, do que empregaranse recursos e contidos previamente curados e seleccionados en beneficio do alumno.

PROGRAMACIÓN POR NIVEIS

INTRODUCCIÓN

Para **cuarto da ESO**, na tanto materia de Economía como na de Iniciación a Actividade Económica e Emprendedora utilízase a plataforma edixgal, nesta segunda, ao non haber libro na plataforma guiarémonos polo libro: Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial da editorial Editex. Aparte da plataforma utilizaremos material elaborado polo departamento que estará ao dispor de calquera profesor ou profesora que poida integrarse ao longo do curso, así como material online curado e seleccionado polo profesor. De tódolos xeitos os alumnos disporán na aula diferentes manuais de cuarto. O profesor ou profesora que se incorporase ao departamento podería propor ao principio do curso un manual para os seus alumnos, en tal caso, informarse debidamente como se manifestou ao principio da programación.

Para **primeiro de bacharelato**, Seguiranse os materiais elaborados polo equipo docente que se introducirán na aula virtual, así como os recursos online dispoñibles na internet, previamente curados e seleccionados polo profesor. De tódolos xeitos os alumnos disporán diferentes manuais de primeiro de bacharelato de diferentes editoriais para consulta. O profesor ou profesora que se incorporase ao departamento podería propor ao principio do curso un manual para os seus alumnos, en tal caso, se informará debidamente como se manifestou ao principio da programación.

Para **segundo de bacharelato**, neste curso académico decidiuse recomendar como manual de referencia para a materia de Fundamentos de administración e xestión: Fundamentos de administración y gestión. 2º de Bachillerato. Mc-Graw Hill. Ademáis, o profesor elaborará materiais propios que colgará na aula virtual periódicamente, así como outros recursos online seleccionados.

Do mesmo xeito que en cuarto e primeiro, porase a disposición dos alumnos, os manuais das distintas editoriais para consulta, formando unha Biblioteca de aula, onde ademais dos libros de texto aportados, incorporase dicionarios de termos económicos.

A programación de Economía para os cursos adáptase á nova programación LOMCE recollida no Decreto 86/2015 para a Comunidade Autónoma Galega.

CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

El decreto 86/2015 del 25 de junio en su artículo 2, apartado 3B, señala las competencias como uno de los elementos del currículo, definiéndolas como las “capacidades para aplicar de manera integrada los contenidos propios de cada enseñanza y etapa educativa, con el fin de lograr la realización adecuada de actividades y la resolución eficaz de problemas complejos”. En su artículo 3, especifica que serán siete las competencias que han de alcanzarse:

Competencia lingüística (CCL)

- Lectura comprensiva de artigos económicos.
- Realizando actividades de expresión oral e escrita sobre os temas propostos.
- Definiendo termos económicos e creando un glosario do mesmo.
- Facendo ensaios sobre temas propostos
- Realizando debates con resto dos compañeiros

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)

- Presentar, comprender, reproducir, producir... información utilizando linguaxe matemática.
- Integrar e combinar os contidos económicos cos contidos matemáticos: funcións e gráficas, táboas, estatísticas...
- Resolver problemas económicos utilizando ferramentas matemáticas

Competencia Dixital (CD)

- Accedendo a todo tipo de información (escrita, sonora, audiovisual, etc.) a través da PDI na aula e da aula de multimedia do IES.
- Elaborando e preparando traballos individualmente ou en grupo utilizando este tipo de tecnoloxía: ordenador e móbil.
- Expoñendo traballos individualmente e en grupo.

Competencia en aprender a aprender (CAA)

- Vinculando a materia a outras materias, matemáticas, xeografía e historia.
- Realizando traballos que impliquen busca, selección, tratamento e exposición da información.
- Valorando os traballos, probas e actividades realizadas, destacando os seus logros e analizando os seus erros, co fin de mellorar o proceso de aprendizaxe.

- Realizando esquemas, mapas conceptuais...
- Realizando traballos en grupo.
- Situando o proceso formativo nun contexto de rigor lóxico.

Competencia social e cívica (CSC)

- O coñecemento das institucións públicas e privadas, organización social, a participación dos cidadáns na vida pública e delimitación dos dereitos e deberes das persoas.
- O coñecemento das desigualdades existentes, dos fallos dos sistemas económicos e as súas posibles solucións.
- Fomentando no alumnado unha actitude de valoración positiva da participación cidadá, da negociación e da aplicación de normas iguais para todos como instrumentos válidos na resolución de conflitos. Desenvolvendo unha actitude tolerante ante a diversidade de ideas e crenzas.
- Realizando traballos en equipo (participación, formulación das ideas propias, aprender a escoitar aos demais, aprender a decidir en grupo, aprender dos demais, etc.)
- Importancia do aforro enerxético.
- Importancia das tres R. Xestión de residuos.
- Identificar e coñecemento das enerxías renovables. Importancia da eficacia e a eficiencia na utilización de recursos.
- Identificar e propoñer problemas relevantes.
- Uso responsable de recursos naturais, coidado do medio ambiente, consumo racional e responsable, protección da saúde.

Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor (CSIEE)

- Recoñecer as oportunidades existentes para actividades empresariais, profesionais ou artísticas existentes na contorna.
- Comprender as liñas fundamentais do comportamento da economía.
- Comprender os riscos que asume todo empresario ou emprendedor.
- Ser consciente da postura ética que debe levar un empresario: cultura organizativa, código ético... Comercio xusto.
- Explicando como se preparan os enunciados dos problemas, cales son os obxectivos que se perseguen.
- Colaborando co departamento de Filosofía nos debates que se fagan ao longo do curso.
- Planificando traballos individuais e en grupo que comporten un proceso de análise, formulación, desenvolvemento e exposición.
- Manifestando as opinións propias sobre os temas propostos.
- Realizando actividades que axuden a desenvolver no alumno/a actitudes de responsabilidade, creatividade, perseveranza e elección responsable.

Conciencia e expresións culturais (CEC)

- Coñecendo, analizando e valorando, mediante o estudo da prensa escrita os acontecementos actuais, explicando a repercusión duns feitos respecto doutros. A incidencia que ten os boicots á banca, as empresas.
- Entendendo a cultura nun sentido amplo da palabra, como conxunto de ideas, costumes e tradicións dun pobo, sociedade, clase social... explicar os acontecementos actuais.

CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS

Segundo o Decreto 86/2015 do 25 de xuño (DOG. do 29 de xuño), no seu artigo 26, a Educación Secundaria Obligatoria (ESO) contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Concreción de obxectivos por curso:

Obxectivos da materia de economía na ESO:

1. Caracterizar os rasgos básicos da economía como ciencia que emprega modelos para analizar os procesos de toma de decisións dos axentes económicos sobre a xestión de recursos para atender as necesidades individuais e sociais.
2. Describir os tipos de empresa según a súa forma xurídica e identificar as súas funcións, obxectivos, criterios de actuación e obrigacións fiscais, así como o seu papel no sistema económico e a relevancia de que adopte condutas socialmente responsables.
3. Establecer e aplicar criterios económicos para a xestión dos ingresos e gastos persoais utilizando instrumentos do sistema financeiro e valorando a importancia da planificación financeira ao longo da vida.
4. Explicar o papel do sector público e as súas funcións no sistema económico, comprendendo o papel do sistema fiscal e do gasto público no suministro de bens e servizos públicos, na redistribución da renda e na corrección dos fallos de mercado.
5. Identificar as características básicas do mercado de traballo e da súa evolución a partir das principais variables que o caracterizan, así como as políticas aplicables para combatir o desemprego entre diferentes colectivos.
6. Comprender o papel da inflación como elemento distorsionador das decisións que toman os axentes e os mecanismos básicos para o seu control.

Segundo o Decreto 86/2015 do 25 de xuño (DOG. do 29 de xuño), no seu artigo 26, o bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b) Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

Concreción de obxectivos por curso:

Os obxectivos da materia de economía de bacharelato son:

1. Distinguir os diferentes tipos e formas xurídicas de empresas relacionándoas coas esixencias de capital e responsabilidades para cada tipo e identificando os rasgos específicos do tecido empresarial galego e español.
2. Analizar a relación entre empresa, sociedade e medioambiente, coñecendo a relevancia dos procesos de xeración de valor e a importancia das dimensións da responsabilidade social empresarial.
3. Describir e analizar os diferentes factores que determinan a localización e as diferentes modalidades de dimensión dunha empresa
4. Identificar a función de cada unha das áreas da actividade da empresa: aprovisionamento, produción e comercialización, inversión e financiación e recursos humanos, e administrativa así como as súas modalidades organizativas.
5. Calcular e representar gráficamente problemas referidos a produtividade, costes, beneficios e xestión de stocks, interpretando os resultados obtidos e realizando propostas de mellora.
6. Caracterizar os rasgos dos mercados, os rasgos da súa segmentación e investigación, así como os das variables das políticas de marketing empresarial, valorando o papel da innovación tecnolóxica e ética empresarial na súa aplicación.
7. Recoñecer os diferentes elementos patrimoniais e a función que ten asinada, clasificándoos segundo criterios contables, analizando a situación da empresa e proponendo medidas para a súa mellora.
8. Describir os principais impostos que afectan a empresa e valorar o cumprimento das obrigacións fiscais empresariais.
9. Diferenciar as modalidades de financiación interna e externa, os seus costes e as modalidades de inversión empresarial, aplicando métodos estáticos e dinámicos para seleccionar e valorar proxectos alternativos.

Concreción de obxectivos por curso:

Os obxectivos da materia de Fundamentos de administración e xestión de bacharelato son:

1. Analizar e estimular as competencias emprendedoras para o éxito empresarial
2. Identificar as etapas necesarias para construír unha empresa e comprender os trámites necesarios para o inicio da actividade empresarial
3. Facilitar a toma de decisión empresariais mediante o coñecemento das principais técnicas e instrumentos de análise económico e financeiro.
4. Recoñecer, usar e archivar os diferentes documentos que produce a actividade empresarial
5. Introducir ao alumnado na linguaxe e o rexistro contable
6. Utilizar as tecnoloxías da información e comunicación aplicada as funcións da xestión e administración de empresas
7. Identificar e analizar os distintos modos de crecemento que poden utilizar as empresas galegas.
8. Elaborar un modelo de negocio, analizando a súa viabilidade técnica, comercial, económica, financeira e social.
9. Expor públicamente o proxecto da empresa

RELACIÓN DE CRITERIOS AVALIACIÓN ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE EVALUABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS:

ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO					
1º AVALIACIÓN					
Unidade 1. A empresa e a súa contorna					
Obxectivos	Contido s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao minimo consec.	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ l ▪ i ▪ m 	B1.1. A empresa e o/a empresario/a. B1.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. B1.5. Contorno da empresa. B1.6. Responsabilidade social e ambiental da empresa. B1.7. Funcionamento e creación de valor.	B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital.	EEB1.1.4. Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE
		B1.2. Identificar e analizar os trazos principais do contorno en que a empresa desenvolve a súa actividade e explicar, a partir deles, as estratexias e as decisións adoptadas, e as posibles	EEB1.2.1. Identifica os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu contorno, así como a forma de relacionar co seu contorno máis próximo.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE
			EEB1.2.2. Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSC ▪ CSIEE

		implicacións sociais e ambientais da súa actividade.	EEB1.2.3. Analiza a actividade das empresas como elemento dinamizador de progreso, estimando a súa creación de valor para a sociedade e para a cidadanía.	60% 60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
Unidade 2. Clases de empresa					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ l ▪ m ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Clases de empresas. ▪ B1.4. Marco xurídico da Actividade empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital. 	EEB1.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaaas coas esixencias de capital e coasresponsabilidades para cada tipo.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSIE
			EEB1.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresa máis apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación dasempresas.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT
			EEB1.1.3. Analiza, para un determinado caso práctico, os criterios de clasificación de empresas: segundo a natureza da actividade que desenvolven, a súa dimensión, o nivel tecnolóxico que alcanzan, o tipo de mercado en que operan, a fórmula xurídica que adoptan, e o seu carácter público ou privado.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT

ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO

1º AVALIACIÓN

Unidade 3: Desenvolvemento da empresa

Obxect.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mín. Consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Localización e dimensión empresarial. ▪ B2.2. Estratexias de crecemento interno e externo. ▪ B2.3. Pequenas e medianas empresas: estratexias de mercado. ▪ B2.4. Importancia das pequenas e medianas empresas (PME) na economía. ▪ B2.5. Internacionalización, competencia global e tecnoloxía. ▪ B2.6. Empresa multinacional: aspectos positivos e negativos do seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Identificar e analizar as estratexias de crecemento e as decisións tomadas polas empresas, tendo en consideración as características do marco global en que actúan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB2.1.1. Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB2.1.2. Valora o crecemento da empresa como estratexia competitiva e relaciona as economías de escala coa dimensión óptima da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB2.1.3. Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB2.1.4. Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB2.1.5. Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB2.1.6. Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB2.1.7. Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC

ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO

1º AVALIACIÓN

Unidade 4. Administración da empresa e xestión dos RRHH

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. División técnica do traballo e necesidade de organización no mercado actual. ▪ B3.2. Funcións básicas da dirección. ▪ B3.3. Planificación e toma de decisións estratéxicas. ▪ B3.4. Organización formal e informal da empresa: deseño e análise da súa estrutura. ▪ B3.5. A xestión dos recursos humanos e a súa incidencia na motivación. ▪ B3.6. Os conflitos de intereses e as súas vías de negociación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Explicar a planificación, a organización e a xestión dos recursos dunha empresa, valorando as posibles modificacións para realizar en función do ámbito en que desenvolvea súa actividade e dos obxectivos formulados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB3.1.1. Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun contexto global de interdependencia económica para valorar as súas consecuencias sociais. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB3.1.2. Describe a estrutura organizativa, o estilo de dirección, os canles de información e de comunicación, o grao de participación na toma de decisións e a organización informal da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB3.1.3. Identifica a función de cada área de actividade da empresa (aprovisionamento, produción e comercialización, investimento e financiamento, recursos humanos e administrativa), así como as súas interrelacións. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB3.1.4. Investiga sobre a organización nas empresas do seu ámbito máis próximo e identifica vantaxes e inconvenientes, detecta problemas para solucionar, e describe propostas de mellora. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB3.1.5. Aplica os seus coñecementos a unha organización concreta, para detectar problemas e propor melloras. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB3.1.6. Valora a importancia dos recursos humanos nunha empresa e analiza diferentes maneiras de abordar a súa xestión e a súa relación coa motivación e a produtividade. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE

ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO

2º AVALIACIÓN

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave	
Unidade 5. A produción da empresa						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ i ▪ l ▪ m 	<p>B4.1. Produción e proceso produtivo.</p> <p>B4.2. Función de produción. Produtividade e eficiencia</p> <p>B4.3. Investigación, desenvolvemento e innovación (I+D+i) como elementos clave para o cambio tecnolóxico e a mellora da competitividade empresarial.</p> <p>B4.4. Custos: clasificación e cálculo dos custos na empresa.</p> <p>B4.5. Cálculo e interpretación do limiar de rendibilidade da empresa.</p>	<p>B4.1. Analizar procesos produtivos desde a perspectiva da eficiencia e a produtividade, e recoñecer a importancia da I+D+i.</p> <p>B4.2. Determinar a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio e o seu limiar de rendibilidade, a partir dun suposto formulado.</p>	<p>EEB4.1.1. Realiza cálculos da produtividade de distintos factores e interpreta os resultados obtidos, coñecendo medios e alternativas de mellora da produtividade nunha empresa.</p>	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CAA 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		<p>EEB4.1.2. Analiza e valora a relación entre a produtividade e os salarios dos/das traballadores/as.</p>	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		<p>EEB4.1.3. Reflexiona sobre a importancia para a sociedade e para a empresa da investigación e da innovación tecnolóxica en relación coa competitividade e o crecemento.</p>	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		<p>EEB4.2.1. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda xerados ao longo do exercicio económico, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.</p>	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		<p>EEB4.2.2. Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, e represéntaos graficamente.</p>	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT

		▪	EEB4.2.3. Calcula o limiar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa.	60%	▪ CD ▪ CMCCT
		▪	EEB4.2.4. Analiza os métodos custo beneficio e custo eficacia como instrumentos de medida e avaliación que axudan á toma de decisións.	60%	▪ CMCCT ▪ CSIEE

Unidade 6. A función de aprovisionamiento

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Os inventarios da empresa e os seus custos. Modelos de xestión de inventarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Describir os conceptos fundamentais do ciclo de inventario e manexar os modelos de xestión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB4.3.1. Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT
			EEB4.3.2. Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD
			EEB4.3.3. Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa.	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSIEE

ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO

2º AVALIACIÓN

Unidade 7. Marketing e función comercial

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Departamento comercial da empresa ▪ B5.2. Concepto e clases de mercado. ▪ B5.3. Técnicas de investigación de mercados. ▪ B5.4. Comportamento do/da consumidor/a e segmentación de mercados. ▪ B5.5. Variables do márketing-mix e elaboración de estratexias. ▪ B5.6. Estratexias de márketing e ética empresarial. ▪ B5.7. Tecnoloxías da información e das comunicacións e márketing. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Analizar as características do mercado e explicar, de acordo con elas, as políticas de márketing aplicadas por unha empresa ante diferentes situacións e obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB5.1.1. Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB5.1.2. Identifica e adapta a cada caso concreto as estratexias e os enfoques de márketing. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB5.1.3. Interpreta e valora estratexias de márketing, incorporando nesa valoración consideracións de carácter ético, social e ambiental. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE

ECONOMÍA DA EMPRESA 2º BACHARELATO

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> EEB5.1.4. Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EEB5.1.5. Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados en casos prácticos. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EEB5.1.6. Analiza e valora as oportunidades de innovación e transformación do márketing que xorden co desenvolvemento das tecnoloxías da información e da comunicación. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EEB5.1.7. Describe a organización e o funcionamento do departamento comercial da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EEB5.1.8. Determina as necesidades da clientela en relación coas características dos produtos ou dos servizos ofrecidos pola empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT CSC

3º AVALIACIÓN

Unidade 8. Estados financeiros, fiscalidade e análise económico-financieiro

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> d g h i l m 	<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Obrigas contables da empresa. B6.2. A composición do patrimonio e a súavaloración. B6.3. Resultados da empresa. B6.4. As contas anuais e a imaxe fiel. B6.5. Elaboración do balance e da conta de perdas e ganancias. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Identificar os datos máis salientables do balance e da conta de perdas e ganancias, explicar o seu significado, diagnosticar a situación a partir da información obtida e propor medidas para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.1. Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada. EEB6.1.2. Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais. EEB6.1.3. Interpreta a correspondencia entreos investimentos e o seu financiamento. 	<p>60%</p> <p>60%</p> <p>60%</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSIEE CMCCT CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B6.6. Análise e interpretación da información contable. 		<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.4. Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial, na solvencia e no apañamento da empresa, mediante a utilización de rateos. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.5. Propón medidas correctoras axeitadas en caso de se detectar desaxustes patrimoniais ou financeiros. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.6. Recoñece a importancia do dominio das operacións matemáticas e dos procedementos propios das ciencias sociais como ferramentas que facilitan a solución de problemas empresariais. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.7. Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.8. Valora a importancia da información na toma de decisións. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.9. Calcula o resultado do exercicio económico da empresa, empregando os criterios de imputación aplicables. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EEB6.1.10. Identifica, interpreta e clasifica os elementos do resultado da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a c 	<ul style="list-style-type: none"> B6.7. Fiscalidade empresarial: principais figuras impositivas e elementos clave do súa estrutura e do seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.2. Recoñecer a importancia do cumprimento das obrigas fiscais e explicar os impostos que afectan as empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> EEB6.2.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa organización e a actividade que desenvolvan. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB6.2.2. Describe o funcionamento básico dos impostos que recaen sobre as empresas e destaca as principais diferenzas entre eles. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB6.2.3. Valora a achega que supón para a riqueza nacional a carga impositiva que soportan as empresas. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

Unidade 9. A inversión na empresa

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	B7.1. Estrutura económica e financeira da empresa. B7.2. Concepto e clases de investimento. B7.3. Valoración e selección de proxectos de investimento.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Valorar proxectos de investimento, xustificar razoadamente a selección da alternativa máis vantaxosa, diferenciar as posibles fontes de financiamento nun determinado suposto e razoer a elección máis axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.1. Coñece e enumera os métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (criterio do valor actual neto) para seleccionar e valorar investimentos. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.2. Aplica métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (valor actual neto), nun suposto concreto de selección de alternativas de investimento para unha empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT

Unidade 10. A financiación da empresa

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4. Fontes de financiamento interno e externo da empresa. Novas formas de financiamento. ▪ B7.5. Ciclos da empresa. ▪ B7.6. Período medio de maduración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Valorar proxectos de investimento, xustificar razoadamente a selección da alternativa máis vantaxosa, diferenciar as posibles fontes de financiamento nun determinado suposto e razoer a elección máis axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.3. Explica as posibilidades de financiamento das empresas diferenciando o externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada un e as implicacións na marcha da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.4. Analiza, nun suposto concreto de financiamento externo, as opcións posibles, os seus custos e as variantes de amortización. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CAA

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.5. Analiza e avalía, a partir dunha necesidade concreta, as posibilidades que teñen as empresas de recorrer ao mercado financeiro. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.6. Valora as fontes externas e internas de financiamento da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.7. Analiza e expresa as opcións financeiras que mellor se adaptan a un caso concreto de necesidade financeira. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.8. Aplica os coñecementos tecnolóxicos á análise e á resolución de supostos. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.9. Identifica e describe os ciclos da actividade da empresa e as súas fases. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.10. Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa, e distingue as súas fases. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CD

RELACIÓN CRITERIOS AVALIACIÓN ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE EVALUABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS:

FUNDAMENTOS DE ADMINISTRACIÓN E XESTIÓN 2º BACHARELATO					
1º AVALIACIÓN					
Unidade 1. Innovación empresarial. A idea de negocio: o proxecto de empresa					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Innovación, desenvolvemento económico e creación de empresas. ▪ B1.2. Idea de negocio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Relacionar os factores da innovación empresarial coa actividade de creación de empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.1.1. Identifica os aspectos da innovación empresarial e explica a súa relevancia no desenvolvemento económico ena creación de emprego. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.1.2. Recoñece experiencias de innovación empresarial e analiza os elementos de risco que levan aparelladas. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.1.3. Valora a importancia da tecnoloxía e de internet como factores clave de innovación e relaciona a innovación coa internacionalización da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Relación da empresa co contorno. Análise do sector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Analizar a información económica do sector de actividade empresarial no que se situará a empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.2.1. Analiza o sector empresarial onde se desenvolve a idea de negocio. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.2.2. Realiza unha análise do mercado e da competencia para a idea de negocio seleccionada. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Emprendedor e idea de negocio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Seleccionar unha idea de negocio, e valorar e argumentar tecnicamente a elección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.3.1. Explica desde diferentes perspectivas a figura do/da emprendedor/a de negocios. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.3.2. Avalía as repercusións que supón elixir unha idea de negocio. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.3.3. Analiza as vantaxes e os inconvenientes de propostas de ideas de negocio realizables. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CMCCT

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.3.4. Expón os seus puntos de vista, mantén unha actitude proactiva e desenvolve iniciativa emprendedora. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB1.3.5. Traballa en equipo mantendo unha comunicación fluída cos seus compañeiros e coas súas compañeiras para o desenvolvemento do proxecto de empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE

Unidade 2. A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	- Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	- Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ g ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Planificación empresarial e obxectivos. Organización interna. Responsabilidade social da empresa. ▪ B2.2. Forma xurídica da empresa. ▪ B2.3. Dimensión e localización 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Analizar a organización interna da empresa, a forma xurídica, a localización e os recursos necesarios, e valorar as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB2.1.1. Recoñece os obxectivos e os fins da empresa, e relacións coa súa organización. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB2.1.2. Reflexiona sobre o papel da responsabilidade social corporativa, e valorar a existencia dunha ética dos negocios. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB2.1.3. Proporciona argumentos que xustifican a elección da forma xurídica e da localización da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB2.1.4. Interpreta a información que proporciona o organigrama dunha empresa e a importancia da descrición de tarefas e funcións para cada posto de traballo. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB2.1.5. Realiza unha previsión dos recursos necesarios para o desenvolvemento do proxecto de empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA

Unidade 3. Documentación e trámites para posta en marcha da empresa

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Analizar os trámites legais e as actuacións necesarias para crear a empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB3.1.1. Identifica os diferentes trámites legais necesarios para a posta en marcha dun negocio e recoñece os organismos ante os cales han de presentarse os trámites. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB3.2.1. Interpreta e sabe realizar os trámites fiscais, laborais, de Seguridade Social e outros para a posta en marcha. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Xestionar a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB3.2.2. Valora a necesidade do cumprimento dos prazos legais para efectuar os trámites de creación dun negocio. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

2º AVALIACIÓN

Unidade 4. O plan de aprovisionamento

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Plan de aprovisionamento. ▪ B4.2. Xestión de inventarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Establecer os obxectivos e as necesidades de aprovisionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB4.1.1. Deseña un plan de aprovisionamento da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB4.1.2. Aplica métodos de valoración de existencias. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Selección de provedores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Realizar procesos de selección de provedores analizando as condicións técnicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB4.2.1. Identifica os tipos de documentos utilizados para o intercambio de información con provedores. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB4.2.2. Utiliza diferentes fontes para a procura de provedores en liña e offline. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB4.2.3. Relaciona e compara as ofertas de provedores, utilizando diversos criterios de selección, e explica as vantaxes e os inconvenientes de cada unha. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Xestión de compras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Planificar a xestión das relacións con provedores, aplicando técnicas de negociación e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB4.3.1. Identifica e aplica técnicas de negociación e comunicación. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB4.3.2. Recoñece as etapas nun proceso de negociación de condicións de aprovisionamento. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CMCCT

Unidade 5. Xestión comercial e márketing na empresa

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Xestión comercial na empresa. Plan de márketing. Márketing-mix. ▪ B5.2. Análise do mercado e do comportamento do consumidor/a. Atención á clientela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Desenvolver a comercialización dos produtos ou servizos da empresa e o plan de márketing. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB5.1.1. Analiza o proceso de comercialización dos produtos ou servizos da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB5.1.2. Explica as características da clientela potencial da empresa e identifica o comportamento dos competidores desta. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB5.1.3. Aplica procesos de comunicación e habilidades sociais en situacións de atención á clientela e operacións comerciais. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD

			<ul style="list-style-type: none"> FAXB5.1.4. Realiza unha previsión de vendas acurto e a medio prazo, manexando a folla de cálculo. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> g h i l m 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Produto e prezo 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Fixar os prezos de comercialización dos produtos ou os servizos, e comparalos cos da competencia. 	<ul style="list-style-type: none"> FAXB5.2.1. Reflexiona sobre as estratexias de prezos tendo en conta as características do produto ou do servizo, e argumenta sobre a decisión do establecemento do prezo de venda. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a e g h i l m p 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Publicidade e promoción. B5.5. Distribución dos produtos e dos servizos da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as políticas de marketing aplicadas á xestión comercial. 	<ul style="list-style-type: none"> FAXB5.3.1. Elabora un plan de medios onde se describan as accións de promoción e publicidade para atraer a clientela potencial, facendo especial fincapé nas aplicadas en internet e dispositivos móbiles. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB5.3.2. Valora e explica as canles de distribución e venda que pode utilizar a empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCL CMCCT

Unidade 6. Xestión dos recursos humanos

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> c e g h i l m 	<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Planificación dos recursos humanos. B6.2. Recrutamento e selección de persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Planificar a xestión dos recursos humanos. 	<ul style="list-style-type: none"> FAXB6.1.1. Avalía as necesidades da empresa, e analiza e describe os postos de traballo. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB6.1.2. Identifica as fontes de recrutamento, así como as fases do proceso de selección de persoal. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> a c e 	<ul style="list-style-type: none"> B6.3. Xestión laboral, contratación, Seguridade Social e nóminas. 	<ul style="list-style-type: none"> B6.2. Xestionar a documentación que xera o proceso de selección e contratación de persoal, aplicando as normas vixentes. 	<ul style="list-style-type: none"> FAXB6.2.1. Analiza e aplica para a empresa as formalidades e as modalidades documentais de contratación. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT CD
<ul style="list-style-type: none"> g h i l m 			<ul style="list-style-type: none"> FAXB6.2.2. Identifica as subvencións e os incentivos á contratación. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB6.2.3. Recoñece as obrigas administrativas do/da empresario/a ante a Seguridade Social. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> FAXB6.2.4. Analiza os documentos do proceso de retribución e cotización do persoal e dexustificación do pagamento. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CD
--	-----	---

3º AVALIACIÓN

Unidade 7. Xestión da contabilidade da empresa

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> g i l m 	<ul style="list-style-type: none"> B7.1. Fundamentos de contabilidade financeira. B7.2. Plan Xeral de Contabilidade. B7.3. Ciclo contable. B7.4. Fiscalidade da empresa: liquidación e rexistro contable. 	<ul style="list-style-type: none"> B7.1. Contabilizar os feitos contables derivados das operacións da empresa, cumprindo os criterios establecidos no Plan Xeral de Contabilidade (PXC). 	<ul style="list-style-type: none"> FAXB7.1.1. Opera cos elementos patrimoniais da empresa, valora a metodoloxía contable e explica o papel dos libros contables. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB7.1.2. Analiza e representa os principais feitos contables da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CD CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB7.1.3. Identifica o concepto de amortización e procede ao seu rexistro contable. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB7.1.4. Analiza e asigna os gastos e os ingresos ao exercicio económico ao que correspondan, con independencia das súas datas de pagamento ou cobramento. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CD CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB7.1.5. Distingue as fases do ciclo contable, analiza o proceso contable de pechamento de exercicio e determina o resultado económico obtido pola empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB7.1.6. Analiza as obrigas contables e fiscais, e a documentación correspondente á declaración-liquidación dos impostos. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CSC CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> FAXB7.1.7. Manexa a nivel básico unha aplicación informática de contabilidade, onde realiza todas as operacións necesarias e presenta o proceso contable correspondente a un ciclo económico. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> CD CMCCT

Unidade 8. Investimento e xestión financeira. Viabilidade da empresa

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	- Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	- Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1. Estrutura económica e financeira da empresa. Equilibrio patrimonial. ▪ B8.2. Planificación financeira da empresa. Novas formas de financiamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1. Determinar o investimento necesario e as necesidades financeiras para a empresa, identificando as alternativas de financiamento posibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.1.1. Elabora un plan de investimentos da empresa, que inclúa o activo non corrente e o corrente. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.1.2. Analiza e selecciona as fontes de financiamento da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.1.3. Recoñece as necesidades de financiamento da empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.3. Métodos de selección e valoración de investimentos. ▪ B8.4. Análise da viabilidade da empresa. ▪ B8.5. Solvencia e liquidez na empresa. Previsións de tesouraría. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Avaliar a viabilidade da empresa, de acordo con diferentes tipos de análise. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.2.1. Determina e explica a viabilidade da empresa, tanto a nivel económico e financeiro como a nivel comercial e ambiental. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.2.2. Aplica métodos de selección de investimentos e analiza os investimentos necesarios para a posta en marcha. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.2.3. Elabora estados de previsión de tesouraría e explica alternativas para a resolución de problemas puntuais de tesouraría. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.6. Custo e selección de fontes financeiras. Axudas á creación de empresas en Galicia. ▪ B8.7. Morosidade empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.3. Analizar e verificar o acceso ás fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.3.1. Valora as fontes de financiamento, así como o custo do financiamento e as axudas financeiras esubvencións. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.3.2. Comprende o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual. ▪ FAXB8.3.3. Distingue o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB8.3.4. Valora a importancia, no mundo empresarial, de responder en prazo aos compromisos de pagamento adquiridos. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

Unidade 9. Presentación da idea de negocio

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao min. consecución	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Plan de negocio. Técnicas de presentación e edición do plan de negocio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Expor e comunicar publicamente o proxecto de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB9.1.1. Utiliza habilidades comunicativas e técnicas para atraer a atención na exposición pública do proxecto de empresa. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Ferramentas audiovisuais para a presentación de proxectos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.2. Utilizar ferramentas informáticas que apoian a comunicación e a presentación do proxecto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FAXB9.2.1. Manexa ferramentas informáticas e audiovisuais atractivas que axudan a unha difusión efectiva do proxecto. 	60%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCL ▪ CMCCT

A secuenciación das diferentes materias poderán ser susceptible de variación en beneficio do alumnado, sobre todo, naqueles cursos que teñan as probas de ABAU no curso 2022-2023.

Estándares imprescindibles

Terán unha consecución de ao menos un 60%. Como norma servirán de referencia para a definición das probas e materiais derecuperación.

– 4º ESO

Bloque	Estándares
1	▪ Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía.
	▪ Diferencia entre economía positiva e economía normativa.
	▪ Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.
	▪ Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.
2	▪ Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaas coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo.
	▪ Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.
	▪ Explica as posibilidades de financiamento das empresas e diferencia o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.
	▪ Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.
	▪ Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles.
3	▪ Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade na súa operativa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.
4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpreta gráficos representativos da distribución da renda.
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego.
6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Explica as razóns que xustifican o intercambio económico entre países e que inflúen nel.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea.
	<ul style="list-style-type: none">▪ Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.

– 2º BACHARELATO

Terán unha consecución de ao menos un 60%. Como norma servirán de referencia para a definición das probas e materiais de recuperación.

Bloque	Estándares
1	▪ Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaas coas esixencias de capital e coas responsabilidades para cada tipo.
	▪ Identifica e valora as formas xurídicas de empresa máis apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.
	▪ Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema.
	▪ Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental.
2	▪ Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións.
	▪ Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación.

2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global.
3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun contexto global de interdependencia económica para valorar as súas consecuencias sociais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Describe a estrutura organizativa, o estilo de dirección, as canles de información e de comunicación, o grao de participación na toma de decisións e a organización informal da empresa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica a función de cada área de actividade da empresa (aprovisionamento, produción e comercialización, investimento e financiamento, recursos humanos e administrativa), así como as súas interrelacións.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valora a importancia dos recursos humanos nunha empresa e analiza diferentes maneiras de abordar a súa xestión e a súa relación coa motivación e a produtividade.
4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza cálculos da produtividade de distintos factores e interpreta os resultados obtidos, coñecendo medios e alternativas de mellora da produtividade nunha empresa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza e valora a relación entre a produtividade e os salarios dos/das traballadores/as.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, e represéntaos graficamente.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Calcula o limiar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos.
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados en casos prácticos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza e valora as oportunidades de innovación e transformación do márketing que xorden co desenvolvemento das tecnoloxías da información e da comunicación.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido. ▪ Determina as necesidades da clientela en relación coas características dos produtos ou dos servizos ofrecidos pola empresa.
6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada. ▪ Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais. ▪ Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial, na solvencia e no apancamento da empresa, mediante a utilización de rateos. ▪ Propón medidas correctoras axeitadas en caso de se detectar desaxustes patrimoniais ou financeiros. ▪ Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa. ▪ Calcula o resultado do exercicio económico da empresa, empregando os criterios de imputación aplicables. ▪ Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa organización e a actividade que desenvolvan.
7	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Describe o funcionamento básico dos impostos que recaen sobre as empresas e destaca as principais diferenzas entre eles.
8	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (valor actual neto), nun suposto concreto de selección de alternativas de investimento para unha empresa. ▪ Explica as posibilidades de financiamento das empresas diferenciando o externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada un e as implicacións na marcha da empresa. ▪ Analiza, nun suposto concreto de financiamento externo, as opcións posibles, os seus custos e as variantes de amortización. ▪ Identifica e describe os ciclos da actividade da empresa e as súas fases. ▪ Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa, e distingue as súas fases.

METODOLOXÍA

Aspectos xerais

Empregaremos unha metodoloxía construtivista, na que a aprendizaxe sexa unha tarefa dinámica, partindo da realidade quereodea ó grupo e tendo en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe.

Dado o contexto de pandemia realizáranse tarefas, maioritariamente de maneira individual, aínda que tamén grupal.

A aula dispón dun ordenador como ferramenta habitual de traballo, polo que o uso habitual das TIC estará presente ó longo de todo o curso para o desenvolvemento das diferentes materias, ademais permitírase o uso do móbil como ferramenta educativa nalgunhas actividades dado a imposibilidade do uso da aula de informática debido ao contexto de pandemia. E como é lóxico a utilización da web do IES Agra de Raíces e a aula virtual.

Os principios metodolóxicos aplicados para desenvolver no proceso de E/A son os seguintes:

- Partir da vida real dos estudantes e das súas experiencias concretas para obter aprendizaxes significativas. Deste xeito será moi importante a participación do alumnado no desenvolvemento das clases, na procura de que interpreten a situación de crise histórica, desde o punto de vista económico, na que nos atopamos, desde a súa propia experiencia e da súa realidade na familia.
- Fomentar a reflexión, a dedución de conclusións a partir de observacións ou de ensaios, a confrontación de opinións, a inferencia racional e a verbalización das emocións, de xeito que sempre que sexa posible, permitírase que os alumnos opinen a partir dun caso real. Por poñer un exemplo, ao falar do sector público, partir de medidas de políticas económicas actuais para explicar que significa unha política económica contrativa.
- Respectar as peculiaridades de cada alumno e alumna, adaptando os métodos, as actividades e os recursos ofrecidos. Traballar a coeducación e a non discriminación sexual.
- Utilizar técnicas e soportes variados que permitan o desenvolvemento da capacidade crítica e creativa, así como o damotivación.
- Fomentar a autoavaliación e a coavaliación como ferramenta para aprender a valorar a realidade e xulgalaobxectivamente.
- Acostumar ao traballo en grupo, unindo capacidades e intereses, estimulando o diálogo, valorando a responsabilidadeindividual e a solidariedade, axudando na toma de decisións colectivas, orientando as confrontacións.
- Suscitar as argumentacións razoadas, a convivencia, o respecto cara aos demais, a non discriminación sexual, relixiosa ouétnica.
- Crear un ambiente de colaboración, de distribución das tarefas e responsabilidades, de identificación coa cultura propia, derespecto cara ao patrimonio natural e cultural propio e o dos demais. Desenvolver o espírito de cidadanía democrática.

- Centrarse nun proceso mental de resolución de problemas e desenvolver o pensamento crítico e creativo.

Tratarase de dar un enfoque práctico e de fomentar o espírito crítico do alumnado utilizando sempre como material didáctico ou curricular, ademais do manual indicado, textos xornalísticos da prensa diaria ou especializada e uso da prensa dixital, así como do material ou gravacións de espazos televisivos onde se traten temas relacionados coa materia e que presenten propostas concretas de actividades que sirvan para vincular os contidos desenvolvidos na aula cos acontecementos económicos e empresariais cotiáns. Consulta de páxinas web de determinados organismos públicos, institucións ou empresas que poden proporcionar información interesante para a materia. Para poder desenvolver a autonomía do alumno, o que se precisa é o deseño dun conxunto de actividades que permita que o alumno se enfrente a cuestións que supoñen un elemento motivador.

Enténdese por **autonomía e iniciativa persoal** a expresión das emocións, para iso se lle propoñerá actividades que se refiran a problemas económico-sociais, de xeito que teñan que verbalizar as opinións que lle xera. Terán que presentar traballos na clase de investigación, que ben a través de libros, dicionarios e sobre todo a través de internet, teñan que acadar unha solución, a modo de exemplo:

- Buscar datos biográficos de autores económicos relevantes.
- Buscar datos sobre a distribución do traballo: por sexo, idade e sector de actividade... de acordo aos contidos propostos nos puntos anteriores.

Responder en definitiva a preguntas que eles mesmos se fagan no desenvolvemento das clases, e tamén as que lles propoña o docente.

Respecto de segundo a concreción de estas actividades será dirixida sempre a resolución de preguntas das distintas probas de ABAU que están a disposición do alumnado, e que se entregan de forma separada por temas ao alumnado.

Estratexias metodolóxicas

- Presentaranse as cuestións de xeito contextualizado e relacionando en todo momento as causas e os efectos.-
- Proporanse actividades de investigación sobre documentos, textos, prensa... Elaborando sínteses do mesmo.
- Faranse comentarios de textos, gráficos, mapas.
- Resolveranse problemas a través de simulacións ou proxectos representando as cuestións de xeito contextualizado e relacionando en todo momento as causas e os efectos.

Secuenciación habitual do traballo de clase

- Nas diferentes materias os procedementos a seguir serán:
- Motivación, partindo de situacións coñecidas faremos unha introdución ás diferentes unidades. Achega de información por parte do profesor/a.
- Lectura e comprensión de textos.
- -Pequenos proxectos.
- Respostas e preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentarios sobre documentos, gráficos, mapas conceptuais...–
- Elaboración de gráficos, mapas conceptuais...
- Traballo de memorización comprensiva.
- -Avaliación.

Materiais e recursos didácticos

- Boletíns de exercicios a disposición do alumnado.
- Exercicios e probas reprografiadas no centro de probas PAU o ABAU.
- Libro de texto (Recomendados).
- Materiais online didácticos especializados
- Caderno de clase do alumno.
- Programas de ordenador.

- Periódicos, revistas e unha variedade de páxinas web que mencionamos no apartado das TIC.
- Material audiovisual accesible vía ordenadores.
- Calculadora.
- Pizarra e PDI.
- Extractos de contas bancarias, recibos da luz, etiquetas de alimentos...
- Aula virtual.

ASPECTOS IMPORTANTES DA METODOLOXÍA DADA A SITUACIÓN ACTUAL E EN CASO DE CONFINAMENTO

Dada a situación actual as actividades que se realicen na aula Instrucións conxuntas do 5 de setembro de 2022 da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidade e da Consellería de Sanidade ao respecto da recomendacións xerais para a xestión da Covid-19 no ámbito educativo no curso 2022-2023.

En caso de ir a unha situación de confinamento ou semipresencialidade empregaremos os seguintes recursos didácticos para establecer contacto cos alumnos/as:

- A plataforma webex ou calquera outra que permita impartir clases online.
- A aula virtual, correo electrónico, ou calquera outro medio que o permita para enviar exercicios resoltos, apuntamentos, explicacións, etc.

AVALIACIÓN

DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS

La evaluación inicial é un proceso encomendado colectivamente a todo o equipo docente do grupo, que se reunirá ao longo do mes de outubro. O coñecemento pola parte de todo o profesorado do nivel competencial do alumno/a (tanto de Secundaria como de Bacharelato) é fundamental para despois orientar o proceso de enseñanza-aprendizaxe (metodoloxía, atención á diversidade,...) e poder alcanzar un nivel óptimo de adquisición dos estándares de aprendizaxe de cada área e das competencias clave.

O breve período de tempo do que se dispón condiciona a evaluación inicial, pero, na medida do posible, procurarase ter un informe individual de cada alumno coas destrezas e puntos débiles que este posee, detectadas a través de diversos procedementos como a observación na aula, exercicios puntuais ou una prueba escrita. De forma concreta e obxectiva farase unha proba escrita teórico-práctica tanto na ESO coma no bacharelato que versará sobre conceptos básicos económicos.

Unha vez realizada dita proba e trala reunión de evaluación inicial, tomarase as medidas que se crean oportunas (explicación y práctica dos aspectos máis deficitarios, posibles alteraciones na programación que quedarán refrexadas nas actas do Departamento...) para atender as necesidades de cada alumno, ou a nivel colectivo de clase.

ORGANIZACIÓN DE PRECEDIMENTOS PARA ACREDITAR COÑECEMENTOS PREVIOS

Ademáis da avaliación inicial para a comprobación dos coñecementos previos do alumnado, ao longo do curso académico realizarase unha implementación do aprendizaxe activo co obxectivo de que o estudante busque activamente o significado do obxecto de aprendizaxe, tratando de relacionalo cos seus coñecementos previos reflexionando sobre as súas consecuencias respecto do que él sabe. Previa e sistemáticamente ao inicio de cada unidade didáctica o docente comprobará os coñecementos previos do alumnado a través de preguntas sobre a materia a tratar. Desta forma poderá construírse mellor e de maneira máis sólida o procedemento de ensino aprendizaxe, ademáis de poder adaptar da maneira máis eficiente posible dito procedemento ao estudantado.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación será **continua**, entendendo por tal que se efectuará ao longo de todo o proceso de ensino-aprendizaxe, e na que terán imposibilidade de participar aqueles alumnos/as que non asistan con regularidade a clase. Realizarase unha avaliación inicial para ter en conta os coñecementos previos do alumno a través dun cuestionario, cuxos resultados só se terán en conta a efectos de adecuar o nivel de partida de ensino-aprendizaxe, un seguimento do proceso de aprendizaxe e, por último, unha avaliación final.

O profesor servirse dos seguintes procedementos de avaliación:

- Técnicas de resolución de problemas.
- Técnica de solicitude de produtos
- Técnica de observación.

Os alumnos que non aproben unha avaliación terán que realizar no mes de xuño unha proba escrita final á que se poderán presentar en todo caso os alumnos que teñan suspensa unha ou dúas avaliacións trimestrais. A nota recupera a parte dos exames, nunca a nota de traballo de clase, que seguirá manténdose para facer as medias e acadar a nota final de xuño.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En cada trimestre realizarase nas materias que se esixa exame ao menos unha proba escrita que englobará todos os contidos impartidos durante ese trimestre (recomendable dúas probas).

Tamén, poderán utilizarse outros instrumentos de avaliación: traballos individuais ou en grupo e debates.

Para levar a cabo o traballo servirémonos dunha ficha de avaliación individualizada por alumno, en papel ou no XADE.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN TRIMESTRAL DE 4º ESO

Cada alumno será cualificado ao finalizar cada trimestre atendendo aos criterios e instrumentos antes sinalados cunha nota numérica de 0 a 10, sen decimais. Considérase aprobada ou superada a materia se obtén unha cualificación de 5 ou superior. A nota final dos alumnos será a media aritmética das 3 avaliacións.

Na materia de **Economía**, a nota conformarase de dúas partes:

- Primeira parte: traballo de clase ou de casa, informándose previamente de que servirá para avaliar.
- Segunda parte: normalmente dúas probas por trimestre. Unha primeira proba que abarcará os temas impartidos dende o comezo da avaliación ata a data da proba e unha segunda proba cos temas restantes de dita avaliación. O alumno que non se presente ao exame e non teña xustificación documental terá que presentarse a segunda proba con todos os temas impartidos na avaliación. Finalmente, o alumnado terá que obter unha cualificación mínima de cinco na media aritmética de ditas probas escritas.

Tódolos traballos de clase e casa e as actividades da aula virtual que se valoren a efectos da cualificación na clase, no seu conxunto e cunha valoración positiva poderán acadar a nota máxima dun 30% da nota da avaliación.

As probas escritas valoraranse cunha nota que representará como máximo o 70% da nota da avaliación.

Na materia de **Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial**, a cualificación valorarase do seguinte modo:

Entrega de traballos e actividades a través de Edixgal: 80%

Traballo e participación na aula: 20%

O traballo que avaliaremos a través de Edixgal consistirá nun proxecto empresarial realizado polo alumno no que terá que implementar os contidos estudados no trimestre. Este proxecto valorarase de a 0 a 10 puntos, constituindo o 80% da nota da avaliación. En caso de negarse a facer o traballo ou de non superar cunha nota mínima de 5 puntos o mesmo o alumno deberá realizar un exame ao final de cada trimestre.

A nota de cada avaliación será o resultado de aplicar as anteriores ponderacións, considerarase aprobado/a o alumno/a que obteña unha nota igual ou superior a 5.

Como norma xeral, aplicaranse as directrices elativas á avaliación que se atopan establecidas na orde do 25 de xaneiro de 2022.

O período abranguido entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final dedicarase a actividades de apoio, reforzo, recuperación, ampliación e titoría.

A nota final será a nota media das tres avaliacións, se ben se terá tamén en conta a evolución, positiva ou negativa, do alumno/a ao longo do curso, tendo presente o principio de avaliación continua.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN TRIMESTRAL DE 1º BACH

Cada alumno será cualificado ao finalizar cada trimestre atendendo aos criterios e instrumentos antes sinalados cunha nota numérica de 0 a 10, sen decimais. Considérase aprobada ou superada a materia se obtén unha cualificación de 5 ou superior. A nota final dos alumnos (sempre que aproben as respectivas avaliacións) será a media aritmética das 3 avaliacións.

A nota conformarase de dúas partes:

- Primeira parte: Traballos individuais ou grupais, traballo de clase, actitude e traballo na aula virtual.
- Segunda parte: dous exames por trimestre.

Tódolos traballos de clase e da aula virtual terán no seu conxunto unha valoración do 30% da nota da avaliación. As probas de

avaliación constituirán o 70% da nota. Para superar a avaliación o alumnado terá que obter unha nota mínima de 5 puntos tendo en conta as ponderacións anteriores.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN TRIMESTRAL DE 2º BACH

2º BACH.

Respecto de **Economía da empresa de segundo, na primeira avaliación** faremos dúas probas teórico prácticas que contarán un 90% da nota. O 10% restante da nota formarana os exercicios resoltos en clase e a través da aula virtual, así como a participación e interese cara a materia. Despois da primeira avaliación, se é posible farase unha simulación de ABAU con todo o contido da avaliación, e para a media final utilizarase a mellor das notas, ademais de utilizar esta proba, como un instrumento para recuperar a primeira avaliación.

Na **segunda avaliación** faremos dúas probas teórica-prácticas que contarán un 90% da nota. O 10% restante da nota formarana os exercicios resoltos en clase e a través da aula virtual así como a participación e interese cara a materia. Despois da segunda avaliación, farase unha proba de recuperación para aqueles alumnos/as que non superaran a avaliación a que tamén se poderán presentar aqueles/as que queiran subir nota.

Para a **terceira avaliación**, o procedemento de avaliación será o seguinte: unha única proba teórico-práctica que contará un 90% da nota. O 10% restante constará de exercicios resoltos en clase e a través da aula virtual, así como a participación e interese cara a materia.

Ao final do curso farase unha segunda simulación de ABAU que servirá para recuperar as avaliacións pendentes ou para subir a nota media.

O contido será acumulativo. Así pois, na segunda avaliación poderán entrar contidos da primeira e na terceira contidos da segunda e da primeira.

Respecto de **Fundamentos de administración e xestión**, contarase para a nota un traballo realizado ao longo do curso aplicando as técnicas de administración e xestión estudadas que terá un peso do 70% da nota. Este traballo será acerca da creación dunha empresa ficticia e deberano ir entregando a través da aula virtual en forma e prazo. O 30% restante corresponderase cunha proba escrita teórico-práctica por cada trimestre.

No caso de bacharelato, nas cuestións relativas a avaliación do alumnado, seguirase de igual xeito o establecido na orde do 25 de xaneiro de 2022.

No primeiro curso de bacharelato, o período abranguido desde a realización da avaliación final ordinaria ata o remate do período lectivo dedicarse á preparación e á realización das probas extraordinarias, e a actividades de apoio, reforzo, recuperación, ampliación e tutoría.

No segundo curso de bacharelato, no período abranguido dende a realización da avaliación final ordinaria ata as datas de celebración das probas extraordinarias, organizarase a impartición das clases co fin de preparar o alumnado para a realización da avaliación de acceso á universidade e das probas extraordinarias.

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZO

Os alumnos que non aproben unha avaliación ou trimestre, terán ocasión de recuperala nun exame de recuperación por trimestre. Tanto no caso de alumnos con dificultades especiais no aprendizaxe como alumnos que non acaden os obxectivos mínimos e teñan que realizar probas de recuperación poderase poñer á súa disposición máis material de traballo (esquemas conceptuais, máis exercicios ou cuestións, resolución de exames, etc.)

ACLARACIÓNS SOBRE ASPECTOS IMPORTANTES DA AVALIACIÓN

Aquel alumno ou alumna, que sen un motivo xustificado falte ao exame do trimestre ou as probas, consideraráse non presentado e se lle avaliará con un 0.

No caso de que a algún alumno ou alumna se lle colla copiando nun exame, como norma xeral se lle porá un 0 na proba ou exame correspondente.

Para ter aprobada a materia por completo é necesario ter superadas as tres avaliacións trimestrais.

PROBAS DE RECUPERACIÓN PARA AS MATERIAS IMPARTIDAS POLO DEPARTAMENTO

O alumnado que, na avaliación, obteña unha cualificación de 0,1, 2, 3 ou 4 puntos, deberá realizar a correspondente proba de recuperación no que se dará preferencia ao desenvolvemento dos estándares imprescindibles.

As probas de recuperación poderán asistir os alumnos que queiran subir nota, a proba de recuperación será de dificultade similar as probas ordinarias. As datas das probas de recuperación porase previo acordo cos alumnos, tendo en conta que eles teñen optativas diferentes.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN FINAL DE XUÑO

Aos efectos de cálculo da cualificación final: A nota final será unha media aritmética das notas reais de cada avaliación sen aproximar. O redondeo final será do mesmo xeito que se dixo nos apartados anteriores: Se a media ten decimais, se o primeiro decimal e 5 ou superior, redondearase cara arriba; en caso contrario, cara abaixo.

PLAN DE TRABAJO PARA SUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

Ao inicio do curso, se lle pedirá a Xefatura de Estudos unha relación de alumnos que poidan atoparse nesta situación. O Xefe do Departamento convocará para unha reunión a estes alumnos antes do día 15 de outubro, data de comezo das clases de materias pendente, onde se lle dará uns cuestionarios que versen sobre os estándares imprescindible da materia, cun número mínimo de 35 preguntas e máximo de 50, que esixan de eles unha actitude de busca de información, mínimo 5 por bloque de contido. Nas datas de acordo a dispoñibilidade horaria do alumno ou alumna e do profesor, se lle pedirá que traia contestadas un terzo das preguntas ou unha serie de exercicios prácticos que serán entregados polo departamento. Para a resposta de ditas preguntas, se

lles pedirá que utilicen determinadas páxinas web que previamente se lles aportará, do mesmo xeito, deixarase algunha pregunta onde eles por iniciativa persoal terán que buscar o contido da mesma. As respostas as cuestión poderán presentarse de forma telemática e serán revisadas e valoradas coa participación do propio alumno, incidindo na avaliación en que interioricen a importancia de facer un traballo ben feito e o resultado que lle reporta. Este traballo se valorará cun 40% da nota. Nos prazos que fixe a Xefatura de Estudos, terá que vir a proba escrita nas datas que se indique, representando o 60% da nota.

OUTRAS AVALIACIÓNS

Avaliación da proceso de ensino e de práctica docente

Proceso de ensino

Indicadores de logro	Observacións Escala				
		1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?					
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?					
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?					
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?					
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?					
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?					
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?					
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?					
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?					
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?					
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?					
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?					

Práctica docente:

Indicadores de logro Escala	Observacións				
		1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado					
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?					
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade					
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?					
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?					
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?					
7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?					
8.- Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe					
9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?					
10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?					
11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?					
12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?					
13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?					
14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?					
15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares					
16.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?					

AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

MECANISMO REVISIÓN

A programación revisarase mensualmente a fin de adaptala á marcha e desenvolvemento das clases e á evolución do comportamento dos grupos de alumnos.

Cada ano, ao finalizar o curso e tras a avaliación, revisarase a programación de cara ao novo curso académico.

No suposto de que exista un retraso no desenvolvemento da materia intentarase adaptar o ritmo de traballo en aula a fin de recuperar o tempo perdido. No suposto de que isto non sexa posible centrarase o traballo naqueles contidos máis relevantes de acordo co seu peso na avaliación.

MECANISMO AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DE PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Indicadores de logro Observacións	Escala	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?					
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?					
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?					
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?					
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?					
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas					
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?					
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?					
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?					
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?					
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?					
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?					
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?					
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?					
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?					
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?					

17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?					
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.					
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación					
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?					
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?					
22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?					
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?					
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?					
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?					
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?					
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?					
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?					
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)					
30.- Seguiuise e revisouse a programación ao longo do curso					
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?					
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?					

MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE

A atención a diversidade, en sentido amplo, parte de aceptar que cada alumno ten un proceso de aprendizaxe individual, consecuentemente aínda que o proceso de avaliación establece a tendencia a homoxeneización, corresponde ao profesorado a través do proceso de ensinanza lograr chegar ao alumno. Evidentemente as diferencias poden ser temporais ou permanentes. As diferencias permanentes precisarán de algún tipo de adaptación curricular, neste caso sempre deberá contar co asesoramento do Departamento de Orientación do centro e co visto bo da Inspección Educativa. De existir algún caso, recórdase que se lle proporcionará unha mellora no tempo das probas, que é dun 50% adicional ao tempo que se lle da aos restantes alumnos, cando a normativa o indique.

Respecto das diferencias temporais, é evidente que o alumnado non é homoxéneo, e consecuentemente correspóndenos a nós coma docente detectar esas diferencias e intentar reducilas e si se pode eliminalas.

Deste xeito, co dito ao longo da programación queda claro a intención deste equipo docente de tratar de detectar os diferentes niveis de competencia dos/das alumnos/as, e tratar de corrixir aquelas desviación negativas que se podan atopar, que poden ser consecuencia dunha falta de motivación, interese, capacidade de aprendizaxe ou tamén por razóns sociolóxicas... Desta forma, consideramos necesario que a programación sexa un documento aberto e vivo, que permita modificacións que se recollerán nas actas de reunión, si é que e preciso, e que tamén se recolleran na memoria fin de curso.

En calquera caso, a metodoloxía utilizada debe traballar con distintos grupos de traballo: grupo completo, pequeno grupo, e traballo individualizado.

Outro dos elementos clave é o seguimento do proceso de aprendizaxe do alumno, neste caso paréceme interesante e de indiscutible interese a observación directa do traballo do alumno, dos apuntamentos tomados na clase, así como do seguimento da comprensión dos textos a través de entrevistas persoais.

Os distintos exercicios, probas... deberán ser corrixidos en tempo e forma, explicando os criterios aplicados, e esixindo do alumno o esforzo de comprender como é avaliado do xeito que o é.

Coidar o material que se lle aporta ao alumno, cando se recolle un artigo de prensa, buscar que sexa acorde ao explicado na clase e con linguaxe adaptado ao nivel de comprensión do alumno. Nos traballos de investigación primar a coherencia das conclusións e non a cantidade.

E entre outras alternativas, ofrecer tarefas variadas e graduadas adecuadamente. Conectar a resolución das actividades a forma de cualificar, que o alumno este informado dos procedementos, instrumentos, criterios de avaliación e contidos.

Este curso escolar, nun grupo de 1º de bacharelato temos un alumno con discapacidade auditiva. Co obxectivo de resolver ás necesidades educativas deste alumnado e atendendo ao Protocolo para a atención educativa ao alumnado con discapacidade auditiva da Xunta de Galicia, aplicaremos as medidas necesarias de atención a diversidade.

PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES: temas transversais

Temos que ter en conta que os valores non se ensinan e aprenden de igual modo que outros coñecementos ou habilidades, e ademais a escola non é a única institución que contribúe á formación e desenvolvemento deles. Os valores non son un tema nimio, entran a formar parte da personalidade do individuo, e afectan a seu comportamento.

Considero que este área constitúe unha das esixencias máis difíciles de cumprir, de xeito que só podo establecer na aula o debate para que entre todos os alumnos podamos reflectir cales son os valores vixentes na nosa sociedade. Intentar incidir en como afectan eses valores á forma de actuar dos distintos membros da sociedade e como cada individuo dentro das súas posibilidades pode facer un esforzo para lograr o que considera máis xusto.

Asumindo o risco de que se considere politizada a materia e tratando de evitar en todo momento que isto poida suceder, trataremos os seguintes temas transversais:

- Educación en comunicación: intentar que o alumno comprenda a importancia da información e a comunicación como dereito da cidadanía, para evitar que grupos corporativos impoñan unha ditadura sobre a liberdade de opinión.
- Educación en dereitos humanos: en especial respecto da xenofobia e o racismo.
- Educación intercultural: que supón o esforzo por parte do alumno de comprender que a diversidade cultural enriquece e que os movementos migratorios son resultado dunha distribución desigual da riqueza, inxusta moitas veces.
- Educación para igualdade: recoñecendo a necesidade de oportunidades de ambos sexos, propoñendo actividades de investigación para o Día Internacional da Muller, 8 de marzo.
- Educación para a paz: potenciando os valores do diálogo e o intercambio.
- Educación para o consumidor.
- Educación ambiental: a ecoloxía e a economía preséntanse neste intre como dous elementos sobre os que se apoia o desenvolvemento das sociedades humanas, corresponde desenvolver unha actitude crítica ante o tema.
- Evidentemente existen outros temas transversais, como educación vial, educación para a saúde, educación sexual... pero que teñen un difícil acercamento desde estas materias, pero que sempre que sexa posible intentarase facer un acercamento crítico, na educación vial dende a perspectiva do gasto que supón dita educación, pero relacionando a importancia dos resultados

obtidos en termos humanos, sociais e económicos; respecto da educación para a saúde no referente ao consumo do tabaco e de alcohol, e por último, respecto da educación sexual, na importancia dun acercamento a sexualidade responsable, non só por non ter fillos non desexados, senón pola importancia que ten as enfermidades de transmisión sexual.

- Destaca desenvolver o espírito emprendedor do alumno. Propoñendo actividades que permitan superar o fracaso, e que leven a un alumno a adquirir unha actitude positiva cara á iniciativa e a autonomía persoal.
- E incorporar en todo momento a importancia de: O mundo do traballo e as relación laborais. Os avances técnicos: os seus límites técnicos e tamén éticos. A globalización: vantaxes e desvantaxes dos diferentes aspectos: política, económica, social, cultural... A emigración: aspectos socio-económicos e culturais. A música. O turismo. O cambio climático. O deporte: competición e educación física

ACCIONES DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR

De acordo a normativa vixente queda claro que cada Departamento está obrigado a contribuír no plan lector, non só na ESO, na materia de Economía, senón tamén no Bacharelato, en Economía, Economía da Empresa e Fundamentos de administración e xestión.

Conseguir alumnos lectores, no concepto máis amplo da palabra, esixe un proceso progresivo e continuado. Non é, entendemos, unha lectura en si mesmo e un instrumento para ser un/unha cidadá máis informado, competente e solidario, e para isto é preciso desenvolver unha lectura comprensiva. Deste xeito, aínda que en moitos casos non se fai referencia explícita do proxecto lector, é evidente que existe implicitamente en todos os procesos de ensinanza-aprendizaxe.

Como lecturas recomendadas:

- La buena suerte Ed. Empresa Activa. Autor: Alex Rovira Delma.
- Los siete poderes. Ed. Empresa Activa. Autor: Alex Rovira Delma.
- El presente. Ed. Empresa Activa. Autor: Alex Rovira Delma.
- ¿Quién se ha llevado mi queso? Ed. Empresa Activa. Autor: Spencer Johnson.

- Sí o No. Ed. Empresa Activa. Autor: Spencer Johnson.
- Yo de mayor quiero ser e-co-no-mis-ta. Ed. Leqtor universal. Autora: Montse Junyent.
- Un pavo real en el país de los pingüinos. Autor: Spencer Johnson.
- Economía de urgencia. Ed. Ariel. Autores: Grupo Jorge Juan.
- Introducción a la microeconomía en viñetas. Ed. Debate. Autor: Grady Klein.
- Introducción a la macroeconomía en viñetas. Ed. Debate. Autor: Grady Klein.
- Por qué Marx tenía razón. Ed. Atalaya. Autor: Terry Eagleton.
- Buena economía para tiempos difíciles. Ed. Taurus. Autores: Abhijit V. Banerje y Esther Duflo

Por outra banda, a propia metodoloxía esixirá do/da alumno/a un traballo continuo sobre a materia, resolvendo dúbidas a medida que se van xerando, permitindo ao meu entender que a lectura do material sexa comprensiva, xa que en cada momento o alumno/a poderá demostrar o que interpreta da lectura, consultar manuais para a resolución das cuestións e solicitar aclaracións do/da profesor/a.

Ademais durante o curso, tanto para primeiro e cuarto da ESO, como para primeiro e segundo de bacharelato, preséntaranse a medida que xurdan noticias económicas de interese, cunha lectura comprensiva das mesmas na clase.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Debido ao contexto de pandemia realizaremos en caso de ser posible actividades como as que seguen:

Como actividades complementarias:

- Con motivo da Semana das Letras, si as circunstancias o permiten, poderíase organizar unha exposición estilo “ Semana da innovación e a creatividade”, na que se expoñerían inventos creativos da contorna.

- Para o Día da Muller, respecto do fenómeno “teito de cristal”, poderíase levar a cabo unha actividade referente á situación da muller nos postos directivos das empresas.

Como actividades extraescolares, poderíanse realizar as seguintes actividades:

- Visita a empresas que teñan dispoñibles datas para visitas de centros educativos.
- Algunha charla estilo, “**Aprender a emprender**” impartido pola Unión de Traballadores Autónomos de Galicia (AGTAMAR).

Cee, 19 de setembro de 2022